

Vzpomínka na kroměřížské kolokvium 2011

JAN VRKOČ

Při kroměřížském festivalu Forfest tradičně probíhá uměnovědné kolokvium. Koná se jednou za dva roky a má vždy stejné téma: „Duchovní proudy v současném umění.“

Mezinárodní festival Forfest se zaměřuje jak na hudbu, tak na výtvarné umění, proto i příspěvky byly různorodé, někdy se přednášející dotkli filozofických otázek, diskutovalo se o internetu, o koncertním provozu, o ekonomice ad. Výhodou festivalu Forfest je, že se zde takřka „tváří v tvář“ setkávají umělci doslova z celého světa. Letos zde byli přítomni zahraniční hosté: skladatelé David Matthews (Velká Británie), Vladimír Bokes (Slovensko), Nicolas Zourabichvili (Francie), Daniel Kessner (USA), Benedict Schleppe-Connolly (Irsko), Massimiliano Messieri (Itálie); instrumentalisté Elena Letňanová (klavíristka, Slovensko), William Feasly (kytarista, USA), Anna Zielinska (houslistka, Polsko), výtvarní umělci Tommasimo Squadrito (Itálie), Jan Kodoň (Slovensko), Lewis Gesner (USA), rádi jsme uvítali také slovenské muzikology a historiky umění. Hudby se tentokrát dotýkal spíše menší počet příspěvků, větší část byla letos věnována výtvarnému umění. Pokusím se zde připomenout alespoň několik přednášek, které mě nejvíce zaujaly.

Velkým tématem je bezesporu současná liturgická hudba. Přednáška doc. ThDr. Františka Kunetky z olomoucké Univerzity Palackého přinesla snad trochu překvapivé poznání, že ani sama katolická církev v současné době zřejmě nemá jasnou představu o tom, jak by měla vypadat hudba při bohoslužbách. Kunetka shrnul některé náměty a výzvy určené zejména pro kostelní varhaníky. Často jsme při liturgii svěd-

ky umělecké zkratkovitosti, nepůvodnosti, zjednodušení na úkor kvality, odkazování na různé profánní vzory (což bývá neklamným znamením kýče). V diskusi v kuloárech pak zaznělo, že se asi těžko v blízké budoucnosti dočkáme kvalitních kostelních hudebníků, když kdejaká konzervatoř dnes vychovává populární zpěváky, liturgický zpěv se ale nevyučuje nikde.

Zajímavý byl rovněž příspěvek o současné irské hudbě, který přednesl skladatel Benedict Schleppe-Connolly. Irská společnost zřejmě prochází krizí, stát čelí hrozbě bankrotu, kdy si silný tradiční irský katolicismus se vytrácí a společnost jakoby hledá svou identitu. Přesto podmínky pro irskou kulturu, tedy i soudobou hudbu, zdaleka nejsou nepříznivé, spíše naopak, někdy o mnoho lepší než třeba u nás v České republice.

Dana Puchnarová, emeritní docentka olomoucké Univerzity Palackého, vystavovala své překrásné ornamentální obrazy. Na kolokviu pak přečetla svou kritiku všeobecné komercializace vystavovatelů a majitelů galerií. Ještě zajímavější přednášku však měla na vernisáži své výstavy. Přiblížila zkušenosti s léčivým působením čistých barev a tvarů. Důležitou roli v jejich obrazech mají základní barvy, čisté tóny přecházejí v průsvitných obrazech v celou barevnou škálu. Často se řídí také hudebními představami (odtud mají její obrazy názvy: Fuga J. S. Bacha, Harmonie, Škály, Variace, Rytmy, Stupnice ad.). Poutavé jsou její prostorové instalace s průhledy, prozařováním světla, vytvářením světelných barevných lomů. Působením záření a barev na lidskou psychiku se zabývá i teoreticky, studovala například i fyzikální teorii záření.